ADVISEUR VAN DE DICTATOR

FOTO LOEK BUTER

Jamal Ouariachi (43) is schrijver. Behalve romans en verhalen schrijft hij onder meer recensies en columns.

Jamal Ouariachi

Krankzinnig verhaal, vorig weekend in deze krant. Oud-journalist Mark Blaisse nam ruim tien jaar geleden een opdracht aan van de 'kannibaal van Equatoriaal-Guinea', dictator Teodoro Obiang. Wat bezielt een journalist in zee te gaan met iemand die zijn bevolking onderdrukt in een land zonder persvrijheid, die inmiddels bijna 42 jaar aan de macht is en bekritiseerd wordt door Amnesty International en Human Rights Watch? Blaisse schijnt recent een zelfkritisch boekje over zijn misstap te hebben gepubliceerd, maar die spijt komt rijkelijk laat.

In eigen land kennen we gelukkig geen dictatuur, maar het is gevaarlijk te denken dat dictatoriale regimes een ver-van-ons-bed-show zijn: tussen het Rusland waar Aleksej Navalny in een Siberische strafkolonie wegrot, en Nederland, bevinden zich slechts drie andere landen: Duitsland, Polen en Wit-Rusland. In die twee laatstgenoemden ligt de persvrijheid al evenzeer onder vuur als in het land van Poetin.

Je kunt donateur worden van Amnesty of Free Press Unlimited, prachtig – maar houd dan ook in je eigen democratie de bestaande vrijheden goed in de gaten.

Nationale volksheld Pieter Omtzigt had het in januari, tijdens het debat over de toeslagenaffaire nog over de 'innige band tussen het kabinet en de pers'. In de verkiezingscampagne die daarop volgde was het weer één gezellige boel, met lijsttrekkers als duopresentator bij *Goedemorgen Nederland*, of keuvelend op het onkritische theekransje van Ruud de Wild. Meermalen mochten Rutte en Wilders met elkaar in debat en daarbij telkens hetzelfde toneelstukje opvoeren: entertainment! De toeslagenaffaire was nauwelijks een thema omdat tv-makers dat een ingewikkeld onderwerp vonden. Alleen *Nieuwsuur* lag op ramkoers. Eva Jinek bood Thierry Baudet excuses aan na de *roast* door Martijn Koning — ze had beter excuses aan de Nederlandse tv-kijker kunnen aanbieden. De kijker die zij zo onderschat, dat ze denkt dat die zit te wachten op onbenullig entertainment in plaats van op kritische vragen.

NRC berichtte recentelijk over journalisten Milou Deelen en Diederik Jekel, die zich hadden laten inhuren voor een online voorlichtingssessie van het RIVM. Dat is niet verboden, twijfelachtig is het wel. Jekel zei tegen de krant: "Mocht deze sessie vragen oproepen over mijn rol en mijn onafhankelijkheid, dan stop ik er natuurlijk mee". Nou, Diederik, daar ga je. Hoe kunnen we jouw objectiviteit geloven ten aanzien van de hand die je voedt? Juist het coronabeleid, dat op zo'n grote schaal de vrijheden van burgers inperkt, moet door journalisten met de grootst mogelijke kritische distantie gevolgd worden. Het RIVM adviseert de regering over dat beleid. Het RIVM heeft een agenda: de burger overtuigen van de noodzaak van de maatregelen. Een journalist die daaraan tegen betaling meewerkt, werkt mee aan propaganda. Op dat fundamentele niveau is er geen verschil tussen een dictator in Equatoriaal-Guinea en het RIVM.

> Juist het coronabeleid vraagt kritische distantie van de pers